

5η Οκτωβρίου 2006: Παγκόσμια Ημέρα των Εκπαιδευτικών

Διακήρυξη των Εκπαιδευτικών Ομοσπονδιών Ελλάδας και Κύπρου

«Ποιότητα στην εκπαίδευση σημαίνει ενδιαφέρον για τον/την εκπαιδευτικό»

Ποιότητα στην εκπαίδευση σημαίνει ενδιαφέρον για τον/την εκπαιδευτικό είναι το σύνθημα με το οποίο εορτάζεται σε όλο τον κόσμο η **5^η Οκτωβρίου, Παγκόσμια Ημέρα των Εκπαιδευτικών**.

Με την ευκαιρία αυτή, οι εκπαιδευτικές Ομοσπονδίες πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ελλάδας και της Κύπρου απευθυνόμαστε στους/τις εκπαιδευτικούς, στους μαθητές και μαθήτριες, στους φοιτητές και φοιτήτριες, στους γονείς τους, στην κοινωνία στο σύνολό της, για να τονίσουμε ακόμη μια φορά τη σημασία του έργου που προσφέρουν οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης για την ανάπτυξη και την πρόοδο των σύγχρονων κοινωνιών, για την επιστημονική εξέλιξη, για την ατομική και συλλογική πρόοδο και ευημερία.

Η εκπαίδευση είναι θεμελιώδες δικαίωμα για κάθε άνθρωπο, προαπαιτούμενο και δείκτης μιας σύγχρονης, δημοκρατικής κοινωνίας, μέσο για την προσωπική ανέλιξη, την επαγγελματική προοπτική και τη συνεχή μόρφωση των πολιτών. Ο ρόλος που διαδραματίζει είναι αποφασιστικός για τη διαμόρφωση πολιτών που θα μπορούν να αντιμετωπίσουν κριτικά την κοινωνία και τις δομές της, και θα έχουν τη θέληση και τη δυνατότητα να επηρεάσουν θετικά τις εξελίξεις, σε τοπικό και σε παγκόσμιο επίπεδο, με στόχο τη διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και την ατομική και συλλογική ευημερία.

Απευθύνουμε έκκληση προς κάθε κατεύθυνση να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η εκπαίδευση όλων των παιδιών χωρίς διακρίσεις φύλου, φυλής, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης ή οικονομικών συνθηκών. Πεποίθησή μας είναι ότι η μορφωτική λειτουργία δεν πρέπει να υποτάσσεται στις απαιτήσεις της αγοράς. Αντίθετα, πρέπει να στοχεύει στη βασική της επιδίωξη, τη συμβολή στη δημιουργία ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, που θα είναι σε θέση να συμμετέχουν ενεργά σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής δραστηριότητας.

Τονίζουμε, επίσης, τη σημασία που έχει η εκπαίδευση για τη διασφάλιση της ειρήνης σε όλο τον κόσμο, για μια παγκόσμια κοινότητα χωρίς πόλεμο, θεμελιωμένη στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης. **Για το λόγο αυτόν, άλλωστε, αποφασίσαμε εφέτος να αναδείξουμε την ιδιαίτερη σημασία του έργου των εκπαιδευτικών για τη διάπλαση αυριανών πολιτών που θα σέβονται και θα εκτιμούν την προσφορά όλων των λαών του κόσμου στη δημιουργία του παγκόσμιου πολιτισμού, και θα ενστερνίζονται αξίες όπως η ειρήνη, η ελευθερία, η δημοκρατία, η κοινωνική δικαιοσύνη, η συνεργασία, η αλληλεγγύη ανάμεσα στους λαούς και τα ανθρώπινα δικαιώματα.**

Πιστεύουμε, ωστόσο, ότι, για να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να ανταποκρίνονται με επάρκεια στις απαιτήσεις του έργου τους, πρέπει να επιλυθούν μια σειρά προβλήματα που αφορούν τους όρους και τις συνθήκες διαβίωσής τους. Το αίτημα «να ζούμε με αξιοπρέπεια από το μισθό μας» συμπυκνώνει εύστοχα τα πιο βασικά οικονομικά αιτήματα του κλάδου. Καθώς μάλιστα ο εορτασμός της 5^{ης}

Οκτωβρίου συμπύπτει εφέτος με απεργιακές κινητοποιήσεις των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα, τονίζουμε με ιδιαίτερη έμφαση ότι η άμεση και ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο κλάδος των εκπαιδευτικών είναι αναγκαία για να μπορούν να αφοσιωθούν απερίσπαστοι στο έργο τους.

Οι ποικίλες μορφές εργασιακής ανασφάλειας και αβεβαιότητας έχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο εκπαιδευτικό έργο, αλλά και στο ίδιο το εκπαιδευτικό προσωπικό. Πρακτικές όπως η πρόσληψη ωρομισθίων, αναπληρωτών ή εκτάκτων εκπαιδευτικών δημιουργούν σοβαρά προβλήματα όπου εφαρμόζονται και υπονομεύουν βασικές κατακτήσεις των εργαζομένων. Η μονιμότητα της εργασιακής σχέσης και ο πλήρης σεβασμός των εργασιακών δικαιωμάτων για όλους τους εκπαιδευτικούς είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας στην εκπαίδευση.

Θεωρούμε ζήτημα άμεσης προτεραιότητας να προωθηθούν πολιτικές που θα αντιμετωπίζουν, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, την ανεργία στο χώρο της εκπαίδευσης. Η αύξουσα προσφορά, όπου υπάρχει, πρέπει να αξιοποιείται για τη βελτίωση των όρων παροχής της δημόσιας εκπαίδευσης με μέτρα όπως είναι η μείωση του αριθμού των μαθητών/μαθητριών στις σχολικές τάξεις και η πιο αποτελεσματική στήριξη των παιδιών που συναντούν ιδιαίτερες δυσκολίες.

Είναι αναγκαίο, ακόμη, να εξασφαλιστούν από την Πολιτεία οι προϋποθέσεις ώστε οι εκπαιδευτικοί να προετοιμάζονται σωστά για το έργο τους, να εργάζονται σε κατάλληλες συνθήκες, να διασφαλίζεται η παιδαγωγική αυτονομία στην άσκηση του έργου τους και να διαδραματίζουν βασικό ρόλο στη λήψη των αποφάσεων για τα ζητήματα που τους αφορούν. Γι' αυτό και πρέπει να δοθεί ακόμη μεγαλύτερη σημασία στην αρχική εκπαίδευση και τη συνεχή επιμόρφωση και την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών της γενικής εκπαίδευσης.

Πέρα από τους ως τώρα οργανωμένους επιμορφωτικούς θεσμούς, είναι σημαντικό να συσταθούν Κέντρα Στήριξης του Εκπαιδευτικού Έργου, που θα παρέχουν υποστήριξη στον/την εκπαιδευτικό τόσο με επιμορφωτικά προγράμματα όσο και με διδακτικά υλικά και βοηθήματα.

Η πολιτεία, από την πλευρά της, οφείλει επίσης να υποστηρίξει χωρίς φειδώ την εκπαίδευση και το εκπαιδευτικό προσωπικό, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες, στις οποίες η γνώση αναγνωρίζεται ως βασική κοινωνική αξία. Οι εκπαιδευτικές δαπάνες αποτελούν την καλύτερη επένδυση για την πρόοδο και την ευημερία των σύγχρονων κοινωνιών. Είναι απαράδεκτο για μια σύγχρονη χώρα να βρίσκεται σε τόσο χαμηλή θέση στον τομέα των εκπαιδευτικών δαπανών.

Οι εκπαιδευτικοί της Ελλάδας και της Κύπρου αγωνιζόμαστε για μια εκπαίδευση που χωράει όλα τα παιδιά και όλη τη γνώση, λειτουργεί δημοκρατικά, είναι δημόσια και παρέχεται δωρεάν σε όλα τα παιδιά και τους νέους/νέες.

Το οργανωμένο συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών πρέπει να αντιμετωπίσει άμεσα τον κίνδυνο να εμπορευματοποιηθούν οι εκπαιδευτικές υπηρεσίες και να διαμορφωθεί ένα σχολείο υποταγμένο στις δυνάμεις της αγοράς. Γι' αυτό και είναι αναγκαίο σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, να συζητηθεί και να προωθηθεί μια εναλλακτική εκπαιδευτική πρόταση, με την αξιοποίηση των αναλυτικών επεξεργασιών των εκπαιδευτικών ομοσπονδιών και την αναντικατάστατη εμπειρία των εκπαιδευτικών της μαχόμενης έδρας.

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση δέχεται ισχυρές πιέσεις από ισχυρά συμφέροντα με στόχο τη στροφή της προς την ιδιωτική εκπαίδευση και την υποταγή της στις κερδοσκοπικές διαθέσεις των αγορών. Πρόκειται για μια άκρως ανησυχητική και επικίνδυνη προοπτική. Αυτό που έχει άμεση ανάγκη σήμερα η τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι η αφειδώλευτη στήριξη και η ουσιαστική αναβάθμισή της από την

Πολιτεία, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις αναπτυξιακές ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας και στις μορφωτικές αναζητήσεις των νέων. Πάγια θέση του εκπαιδευτικού κινήματος ήταν και παραμένει η διαφύλαξη του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες της. Γι' αυτό και οι όποιες προτάσεις αναθεώρησης του Ελληνικού Συντάγματος προς την αντίθετη κατεύθυνση θα συναντήσουν ισχυρή αντίσταση από το εκπαιδευτικό κίνημα και τους εργαζομένους.

Η προώθηση μιας τέτοιας πρότασης προϋποθέτει ένα ευρύτερο κοινωνικό κίνημα, που μπορεί να διεκδικήσει ένα σχολείο που θα γεφυρώνει το χάσμα ανάμεσα στη χειρωνακτική και τη διανοητική εργασία, ένα σχολείο δημοκρατικό, ανοιχτό σε όλους τους μαθητές, που θα συμβάλει στη χειραφέτηση των υλικών και πνευματικών παραγωγικών δυνάμεων της ανθρωπότητας από τα δεσμά της εκμετάλλευσης και της χειραγώγησης.

Αθήνα - Λευκωσία, 5 Οκτώβρη 2006